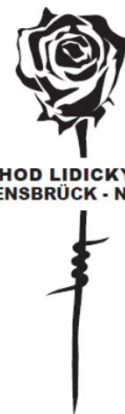

Pochod Lidických žen 2020

10. ročník - po stopách pochodů smrti

POCHOD LIDICKÝCH ŽEN
RAVENSBRÜCK - NOVÝ BOR

Transporty smrti byly apokalyptou závěru 2. světové války. V Evropě si vyžádaly více než 250 000 životů. Oběti a utrpení vězňů a zajatců v transportech a pochodech smrti bylo nezměrné. Přesto se na ně téměř zapomnělo. Situace na konci války byla nepřehledná, nebezpečná. Mnohé hroby nebyly a nebudou už nikdy nalezeny. Další jsou zapomenuty, nepopsány, zatím téměř vždy beze jmen obětí. Trasy pěších pochodů smrti jsou neoznačené. Je málo míst, kde jsou o nich informace.

Prošli jsme 3400 km, na 350 míst. Přidalo se k nám víc jak 220 lidí.

KT Ravensbrück

8.-22.5.2020 KT Ravensbrück – Nový Bor (470 km) Znovu po 75 letech projdeme trasu pochodu smrti a návratu Lidických žen z KT Ravensbrück. Největší ženský koncentrační tábor věznil, mučil a prací v hrozných podmínkách vykořisťoval na 132 000 žen z celé Evropy, nepřežilo jej na 92 000 žen. Na pochod smrti byly ženy vyháněny **27.-28.4.1945**. Přestože koncentrák vzápětí, tedy **30.4.1945** osvobodila Rudá armáda, mnohé ženy jej zaplatily životem nebo jsou dodnes nezvěstné – mezi nimi i tři Lidické ženy. Přeživší Lidické ženy se vracely po osvobození domů. Netušily, že Lidice už nejsou a že se vrací k hrobu mužů, které Němci **10.6.1942** zavraždili. Pojďme si jednu z cest pěti Lidických žen, které **22.5.1945** došly do Nového Boru, připomenout.

1.3.2020 Dětřichov - Opatovec (26 km) Projdeme další úsek pochodu smrti válečných zajatců, nejdelšího a nejmohutnějšího na území ČR. V počtu **70 000** prošli za kruté zimy v **lednu-březnu 1945** z Horního Slezska do Bavorska. Celkem **3 000** jich jen v ČR zemřelo. Vyjdeme z loňského cíle v **Dětřichově u Moravské Třebové**. Ten zažil průchod pochodu smrti, ale také hrůzný nacistický koncentrák pro těhotné ženy a děti. Je důstojně připomínán pomníky v místě, ale málo se o něm v Čechách a na Moravě ví. Přes Staré Město, kam ke kostelu na neznámé místo pohřbívali dětské oběti dětřichovského koncentráku, dojdeme do **Opatova a Opatovce** u Svitav, kde jsou na hřbitovech hroby obětí zajateckého pochodu smrti – v Opatově je bohužel poničený.

Opatov

Nezabylice

19.4.2020 Údlice – Nezabylice – Postoloprty (24 km) V noci z **18. na 19.4. 1945** byli hnáni vězňové KT Buchenwald na pochodu smrti SS-strážemi od dnešních hranic přes **Chomutov do Údlic**. Vloni jsme připomněli, že cestou je včetně nedalekého **Března u Chomutova** pohřbeno přes **500 obětí** transportů z KT Buchenwald. Tato strašná bilance mrtvých v průběhu posledních dnů války je o to smutnější, že němečtí obyvatelé jim nepomohli. Narozdíl od Žihle, Rostok, Velešína, kde čeští obyvatelé ve stejné době dokázali vězně zachránit a ošetřit. Letos připomeneme pokračování tohoto pochodu smrti za dalších obětí přes **Nezabylice do Postoloprty**, s cílem jako mnohé další pochody smrti v Terezíně.

6.6.2020 Liebenau – Fojtovice - Cínovec (17 km) 150 km dlouhý pochod smrti **3000** vězňů KT, z nich údajně většina žen, dorazil **4.5.1945** z dalekého Lipska k Fojtovicím u dnešní hranice s Německem. Naživu zbylo pouhých několik desítek vězňů, kteří byli na místě ubiti německými vojáky. Dvěma vězňům se podařilo pod hromadou mrtvol přežít. K hrobu **59 obětí** u Fojtovic a neznámého rudoarmějce zastřeleného nedaleko německým ostřelovačem, obnoveným v říjnu 2017, se vydáme cestou vězňů z německého Liebenau přes Fürstenau. Budeme pak pokračovat po hranici k Cínovci až k pomníku dvou amerických sestřelených letců, ubitých německými obyvateli a pomníku návratu 46 Lidických žen do vlasti. Oba byly odhaleny roku 2015.

Fojtovice

Kontakt: milena.mestecka@gmail.com, tel. 724 639 064, Antonín Nešpor, OS Lidice, www.lidice.cz

Propozice pochodu: K jádru pěších turistů se může přidat kdokoliv na trati. Jedinou podmínkou je, že zvolenou jedno, či vícedenní trasu bez potíží zdolá. Pochod je na vlastní nebezpečí vlastními silami a vlastním zásobením i noclehem. Je třeba mít neustále na mysli, že pochod jde po stopách transportu smrti. Aby byla zachována autentická trasa i podmínky pochodu uskutečněného ženami, které byly tři roky internovány v koncentračním táboře Ravensbrück, je třeba se přizpůsobit podmínkám, za kterých transport na konci války probíhal. Na cestě ženy neměly možnost ubytování - po cestě zajít do restaurace - spalo se většinou pod širým nebem na nepřátelském území, kde pomáhaly samy sobě.

Na počátku byla vzpomínka Lidické ženy Anny Nešporové, roz. Horákové. Antonín Nešpor z Lidic uchoval vzpomínku své maminky na její pochod smrti a návrat se čtyřmi Lidickými ženami v květnu roku 1945 z KT Ravensbrück zpět do Čech do Nového Boru. Ženy ušly pěšky 470 km. Tato vzácná vzpomínka, včetně míst trasy, inspirovala v roce 2011 opakování pochodu smrti z KT Ravensbrück, které prošly Lidické ženy a další vězeňkyně KT.

Ravensbrück - Nový Bor 2020

Datum		Km
8.5.	Ravensbrück – příjezd, večer položení květin u památníku obětem KT	
9.5.	Ravensbrück - Wesenberg - Wustrow – Pelzkuhl	37
10.5.	Pelzkuhl - Rheinsberg - Lindow – Strubensee	34
11.5.	Strubensee - Löwenberger Land - Sachsenhausen / Oranienburg	31
12.5.	Sachsenhausen / Oranienburg - Wandlitz – Rüdnitz	34
13.5.	Rüdnitz - Eggersdorf / Strausberg	31
14.5.	Eggersdorf / Strausberg - Fürstenwalde am Spree	31
15.5.	Fürstenwalde – Beeskow	31
16.5.	Beeskow - Friedland – Lieberose	30
17.5.	Lieberose - Schmogrow-Fehrow -Briesen - Limberg – Koselmühle	39
18.5.	Koselmühle - Radensdorf/Drebkau - Welzow - Siedlung - Laubusch/ Lauta	40
19.5.	Laubusch / Lauta - Bernsdorf - Kamenz - Panschwitz-Kuckau	39
20.5.	Panschwitz-Kuckau - Bocka - Neukirch/Lausitz	29
21.5.	Neukirch/Lausitz - Lobendava - Velký Šenov - Vlčí Hora	33
22.5.	Vlčí Hora - Krásná Lípa - Rybníště - Nový Bor	30
	14 dnů / 14 days	469

Co děláme:

S pomocí přátel z Lidic a vzpomínek **Lidických žen**, z nichž žije dnes poslední paní Skleničková a jejich potomků se nám podařilo zrekonstruovat a projít dvě cesty návratu Lidických žen z koncentračního tábora (KT) Ravensbrück do vlasti v roce 1945. V Novém Boru byla vysazena Lidická lípa, v Lidicích v Růžovém sadu novoborské růže, na Cínovci instalována pamětní deska jejich návratu. Navázali jsme pak pátráním po trasách dalších pochodu smrti vězňů KT a válečných zajatců, kterých byly stovky.

Některé trasy pochodu se snažíme projít, třeba jen symbolicky, jako jednodenní etapy. Většinou ve stejné roční době, stejný den, kdy tudy prošel pochod smrti či projel transport smrti v roce 1945. Pořádáme besedy, přednášky, hledáme svědky, vzpomínky. Navštěvujeme hřbitovy, instalujeme pamětní desky nebo iniciujeme a pomáháme při jejich instalaci. Z akcí publikujeme články, především do místních médií. Podporují nás často místní aktivisté, zástupci obcí, včetně přátel z Německa v oblastech, kde pochody smrti prošly. Velké zásluhy mají především Antonín Nešpor z OS Lidice a Josef Doškář z Nového Boru – oba jsou přímými iniciátory pochodu Lidických žen a bez nich by se tento nápad nezrodil.